

non sequantur eosdem, nec alibi se occupent, nisi a nobis, vel a dictis Cardinalibus, quorum familiares, ut praefertur existunt, specialiter vocarentur.

Nihil a quoquam recipiam, & Coauditorum consilia secreta servent sub haecis penes.

§. 6. Item quod Auditores per se vel alium seu alios a partibus, coram eis causas habentibus, seu a suis Notariis scribentibus coram ipsis, vel aliis, pro eisdem, seu eorum nomine, nihil nec rem, nec obligationem, vel promissionem recipiant; nec etiam pro ipsorum sigillo, aut pro rubricis, in causis, in quibus Auditores sunt vel fuerint deputati, vel alio quaesito colore quocumque: Et quod consilia Coauditorum secreta tenere debeant usque post sententiam promulgatam; contrarium vero facientes per unum mensem ab ingressu ejusdem Palatii suspendantur. Si autem iterato in eandem culpam inciderint, priventur perpetuo eorum officio audientie causarum Palatii praebiti.

Juramentum hoc debent Singulis R. E. Vicecancellario praestare.

§. 7. Item quod Auditores praedicti, praesentes videlicet, statim post publicationem praesentis ordinationis, posteri vero antequam ad officium admittantur, in manibus Vicecancellarii Sanctae Romanae Ecclesiae, nostro & ipsius Ecclesiae nomine Juramentum praestent in forma, quae sequitur per haec verba:

§. 8. Ego N. Auditor ab hac hora in antea fidelis ero B. Petro, S. R. E. & Domino meo D. N. & ejusdem Successoribus canonice intrantibus. Non ero in facto, consilio, vel consensu, quod vitam perdant, aut membrum, vel capiantur mala captione: consilium quod per se vel alium nuncium suum, seu literas mihi credituri sunt, signo, verbo, vel nutu, me sciente, ad eorum damnum, seu prejudicium nemini pandam: & simpliciter sic sua, quae secreta esse cognovero, servabo secreta, quod nulli persone, de qua credam sibi displicere, si ei revelarem, ipsa manifestabo scienter. Si damnum eorum tractari scivero, pro posse meo impediam, ne fiat eisdem. Si per me impedire non possem, per nuncium vel literas eis significare curabo, vel illi, per quem citius ad eorum notitiam deducatur. Papatum Romanum, & Regalia B. Petri, & omnia jura Romanae Ecclesiae, quae habet, ubicumque, manutenebo totis viribus & defendam, Negotia & officia, mihi a D. Papa, vel Domino S. R. E. Vicecancellario commissa vel committenda, fideliter geram, & sollicite exercebo; & specialiter officium Auditorum Sacri Palatii, reddendo justitiam unicuique. Dona, vel munera, seu xenia, aut obligationem, vel promissionem super illis, per me vel alium, seu alios a partibus coram me causas habentibus, seu earum aliqua, vel a Notariis deputatis ad scribendum coram me acta dictarum causarum, vel aliis pro eisdem seu eorum nomine, non recipiam; quinimo omnes familiares & officiales meos omni diligentia, qua potero, faciam abstinere. Nec etiam pro sigillo meo, nec pro rubricis faciendis in causis, in quibus sum vel fuero deputatus Auditor, nec alio quaesito colore aliquid percipiam, nec a praedictis meis officialibus seu familiaribus

recipi permittam. Consilia quoque Coauditorum meorum secreta tenebo, usque quo in causa sententia sit prolata. Supradicta omnia & singula promitto, & juro attendere, & observare sine omni dolo & fraude. Sic me Deus adjuvet, & Sancta Dei Evangelia.

Ordo servandus in propositionibus causarum.

§. 9. Statuimus & ordinamus, quod Auditor ejusdem Palatii a tempore suae receptionis antiquior, primitus incipiat referre suis Coauditoribus: & causas, quas audit, si ad hoc paratus existat, inter eos in relationibus ponat, ut est moris. Sicque per consequens alii d. Palatii Auditores successive secundum gradum receptionum eorum cujuslibet similiter referant; & causas, quas audiunt, in relationibus ponant, si ad hoc etiam sint parati. Et quod postquam una causa in relationibus hujusmodi posita fuerit, alia ponatur, quousque partes allegaverint, quae voluerint allegare; non tamen Auditores ipsi audire allegationes superfluas adstringantur.

Ante definitivam sententiam colligenda omnium vota.

§. 10. Item quod nullus Auditorum ipsius Palatii aliquam definitivam sententiam, quocumque fuerit, seu quamvis interlocutoriam super devolutionibus causarum in Romana Curia tractandarum, si inter partes de ipsa devolutione controversia fuerit, vel super admissione vel repulsionem articulum, aut super remissione super eisdem articulis, aut aliis probationibus extra Curiam faciendis, nisi forsitan de consensu partium fuerit remissio vel admissio supradicta. Necnon super restitutione, seu revocatione attentatorum, sive innovatorum, lite vel appellatione pendente, sive super appellationibus ab interlocutoria vel a gravamine interpositis, aut aliam quamcumque interlocutoriam super re, de qua agitur, contra alteram partium finem negotio imponentem, absque relatione publica, & consilio Coauditorum proferat. Super aliis vero interlocutoriis absque publica relatione, cum consilio Coauditorum dictorum, ad eorum prolationem possit procedere, prout hactenus existit in Palatio laudabiliter observatum. Item quod Auditor referens, facta relatione Coauditoribus suis, consilia eorumdem diligenter quaerat, & eisdem consiliis habitis, dictas causas finire & terminare celeriter teneatur.

Quatuor habeant tantummodo Notarios.

§. 11. Item quod quilibet dictorum Auditorum Notarios intelligentes fideles & honestos habeat, ita quod quatuor Notariorum numerum non excedat. Qui quidem Notarii per se, & non per alios, coram Auditoribus ipsis, in causis scribant. Nec dicti Auditores committant scribendas alicui alteri Notario causas commissas eisdem; nec aliquis dictorum Auditorum quemquam in Notarium recipiat, qui sit alterius Auditoris Notarius.

Caveantque, ne hi quid ultra taxam exigant.

§. 12. Item quod praefati Auditores provideant diligenter, quod dicti Notarii super ipsorum receptione salarii non excedant, nec aliquid ultra recipiant, nisi prout est scriptum, taxatum, & etiam ordinatum. Item quod si aliqui sint vel fuerint, qui ob paupertatem nequeant acta redimere suae cause, Audi-

Auditores suos compellant Notarios scribentes in actis eisdem ad restituendum gratis hujusmodi actorum copiam parti, solvere (ut praemittitur) nequeunt, si Auditori causa illius paupertas notabilis videatur.

Consilium non praestent in causis coram eis cognoscendis.

§. 13. Item quod nullus eorumdem Auditorum in causis, quae sunt in dicto Palatio, vel in brevi sperantur existere, consilium nec per se, nec per interpositam personam partibus praestare, nec aliquod patrocinium praestet, nisi cause propriae, vel suorum usque ad tertium gradum consanguinitatis, vel minorum, aut familiarium suorum, seu Ecclesiarum, in quibus Beneficiatus foret, existere. Et in praemissis ultimis casibus ad Coauditorum suorum consilia minime admittatur: quodque hoc revelare teneatur, si existeret id occultum. Item quod nullus Auditorum ipsorum causam recipiat audiendam, si committatur eidem, in qua consilium dederit, sed ad Cancellariam ipsam incontinenti remittat alteri committendam.

Auditorum consilia a Notariis secreta serventur.

§. 14. Item quod eorumdem Auditorum consilia, quae praebentur in causis, scribantur per Notarium illius cause, in qua hujusmodi consilia impenduntur, & secreta causarum & consiliorum eorumdem, tam per ipsos Auditores dictarum causarum, quam per Notarium in eis scribentem sub sigillo credentiae teneantur.

In arduis rebus per se examinent auditores.

§. 15. Item quod quando testes sint vel fuerint in Curia examinandi in causis, quae in Palatio ventilantur, in punctis arduis eorumdem testes per se dicti examinent Auditores.

Notarii diligentes, fidelesque sint.

§. 16. De supradictis quoque Notariis eorumdem Auditorum scribentibus in causis illis commissis, similiter statuendo & ordinando subjungimus, quod diligentes & attentivi existant in commissio eis officio Notarii praebiti, ac fideliter & sollicite scribant, & exerceant officium antedictum, & quod a partibus, vel aliquo alio eorum nomine nihil recipiant prout est infra descriptum, taxatum, & etiam ordinatum. Contrarium vero facientes duplum restituere teneantur.

Antequam admittantur debent examinari.

§. 17. Item quod nullus eorumdem Notariorum in eodem Palatio scribat in causis coram aliquo ipsius Palatii Auditore, nisi primo per Vicecancellarium, vel alium de eius speciali mandato, de literatura ac scriptura sufficienti ad hujusmodi Notariatus officium exercendum examinatus; ac de vita & conversatione ipsius informatione recepta, necnon approbatus fuerit per eundem; ac etiam juramentum in manu Vicecancellarii praestiterit in hac forma:

Et huiusmodi praestare juramentum.

§. 18. Ego N. Notarius N. Auditoris, commissum mihi officium sollicite & fideliter exercebo. A partibus, causas habentibus vel habituris, in quibus sum vel fuero Notarius deputatus, vel ab earum aliqua, seu a quocumque alio eorum nomine quovis colore, seu modo quaesito, nihil recipiam, ultra taxationem per Sanctiss. D. N. D. Joannem XXII. Summum Pontificem super hoc ordinatam. Nullam causam mihi committi procurabo scribendam, nec adhibebo instantiam aliquam in hac parte. Non ero promotor seu pro-

corator in causis, quae coram Auditore meo agitantur, seu quas agitari contingeret. In causis praedictis, in quibus sum vel fuero, ut praefertur, Notarius deputatus, omnes actus judicarios substantialiter in manuali seu memoriali, in Auditoris mei praesentia, & etiam partium, si hoc expectare voluerint, conscribam, & postquam illos conscripsero, eos necnon instrumenta, & omnia alia, & singula in causis producta, ubi requisitus ab Auditore vel partibus, seu earum aliqua fuero, in Registrum fideliter redigam, vel redigificiam requisitus ab eisdem partibus, vel earum aliqua in singulis terminis successive; & partibus ipsis copiam, cum per Auditorem decreta fuerint, sine difficultate, & fraude quacumque faciam, salvo meo salario per ipsum Dominum Summum Pontificem moderato. Secreta causa secreta tenebo, & praesertim consilia Auditorum, & sententiam donec ipsa sit prolata. Supradicta omnia, & singula promitto, & juro attendere & servare, sine omni dolo & fraude, sic me Deus adjuvet & haec sancta Dei Evangelia.

Causas non affectent.

§. 19. Item statuimus, & etiam ordinamus, quod nullus Notariorum ipsorum causam aliquam sibi committi scribendam, per se vel alium procuratorem, seu adhibeat instantiam in hac parte.

Modestiam servent.

§. 20. Item quod dicti Notarii omnem modestiam, honestatem in omnibus studeant observare.

Ubi tantum Auditori servire debeant.

§. 21. Quodque nullus eorumdem Notariorum, qui per aliquem dictorum Auditorum in Notarium receptus viderit, alterius Auditoris Notarius esse valeat, quamdiu erit primi Auditoris Notarius.

Concubinam non retineant.

§. 22. Item quod nullus Notariorum ipsorum concubinam tenere praesumat, & si quis eorum ad praesens teneret aliquam, eam dimittere teneatur. Si vero infra octo dies post publicationem statuti, & ordinationis praesentis, ipsam non dimiserit, illam vel aliam deinceps minime resumpturus, & deinceps ipse vel alii reperti fuerint aliquam tenero, ab officio Notariatus in dicto Palatio exercendo perpetuo sint privati.

Causarum quae coram suis Auditoribus agitantur, patroni non sint &c.

§. 23. Item quod praefati Notarii, promotores seu procuratores in causis, quae coram Auditore suo agitantur, in dicto palatio non existant. Item quod nullus Notarius alicujus Auditoris deinceps audeat scribere, vel praesumat in causa, si alterius partium, dictae cause in audientia literarum Contradictarum, vel in Palatio Apostolico, seu in Romana Curia procurator vel promotor negotiorum, seu pensionarius quocummodo fuerit vel existat. Sed si ex ignorantia contingeret Auditorem aliquam vel aliquas causam seu causas alicui tali Notario committere ad scribendum, statim Notarius hujusmodi causam seu commissionem in manibus dicti Auditoris restituat. Contrarium faciens per annum ab officio Notariatus in Palatio exercendo sit eo ipso privatus.

De Registris servandis.

§. 24. Item praefati Registrum cujuscumque cause, in qua Notarii deputati existunt, cum manuali suo, & productis originalibus, ante-

antequam Registrum Auditori exhibeant, & copias in publicam formam seu in simplicem scripturam redactas, cum eodem Registro, antequam partibus tradant, diligenter auscultent, & alias sic perfecte videant & corrigant diligenter, quod per eorum incuriam negligentiam vel alias nihil de substantialibus omittatur, seu damnum aliquod patiatur aliqua partium earumdem; nec in favorem vel prejudicium unius partium præmissa complere differant vel postponant. Item quod iam dicti Notarii omnes actus judicarios clare, distincte & substantialiter in manuali seu memoriali, in Auditoris causæ, in qua scribunt, præsentia, & partium, si expectare voluerint, conscribere non postponant. Et postquam illos conscripserint, in Registrum fideliter redigant vel redigi faciant; & requisiti ab ipsis partibus vel earum aliqua, in singulis terminis, partibus eisdem copiam, cum per dictum Auditorem decreta fuerit, sine difficultate & fraude quacumque faciant, salvo suo justo salario inferius moderato. Item quod iidem Notarii in Registro illius causæ, in qua scribunt, ut prædicatur, omnes sententias definitivas, & interlocutorias, ac inhibitiones, necnon intimaciones & appellaciones verbo vel in scriptis emittas, ex integro de verbo ad verbum conscribant, cum per partem vel partes seu Auditorem ipsius causæ fuerint requisiti. Item quod instrumenta, & alia per partes producta diligenter registrent, vel registrari faciant Notarii memorati. Acta vero in partibus habita minime registrent, sed conserventur per illius causæ Notarium diligenter, nisi partes vel earum altera, illa peterent registrari; pars vero hæc petens de registro satisfacere teneatur. Item quod Notarii, quos interdum perpetuo, & interdum ad tempus de Curia absentari contigerit, omnia Registra, acta, & producta causarum, in quibus erant Notarii deputati, illi videlicet, qui animo non redeundi recedunt, alicui alteri Notario idoneo jurato, examinato, & approbato ut supra, subrogando loco ipsius: ille vero qui ad tempus abesse voluerit, uni ex aliis Notariis Auditoris sui, de ipsius Auditoris licentia & scientia, tradere & ponere teneatur: Qui Notarius depositarius, in prædictis eidem se absentanti commissis pro eodem absente scribat fideliter, & suppleat ejus vices.

Taxa Notariorum pro Registro.

Taxa pro singula pagina, & numerus linearum.

§. 25. Ceterum quia optat præmium, quisque labor, & laboranti non est debite mercedis exhibitio deneganda, moderamine nihilominus observato, ne sanguinem eliciat nimietas emungentis, subsequitur per statuta & ordinationes hujusmodi certus modus rationabilis & discretus, per quem prædictis Notariis pro eorum salario moderata satisfactio præbeatur; & litigantes, qui litigiorum involvuntur anfractibus, & plerisque fatigantur laboribus diuturnis, superfluis expensarum effusionibus non graventur. Quod videlicet prædicti Notarii pro petia registri unum turonensem argenti cum dimidio, & non plus habeant, & petia 26. lineas ex qualibet parte contineat, & qualibet dictarum linearum

habeat quatuordecim dictiones. Item quod pro petia registri, redacta in formam publicam, receptione unius turonensis cum dimidio similiter sint contenti.

§. 26. Item quod pro copia five copiis, si in quaterno five in petiis longis fiant, de folio five de petia registri unum tantum similem recipiant turonensem.

§. 27. Item quod pro citatione in audientia publica legenda, ultra medium similem turonensem ipsis recipere licitum non existat.

§. 28. Item quod pro inhibitione, que in causis fieri solet, si redigatur in publicum instrumentum, sex similes turonenses recipiant, & non ultra.

§. 29. Item pro intimacione, cum in publicum redigatur instrumentum, non amplius quam quatuor similes valeant recipere turonenses.

§. 30. Item pro appellacione, si redigatur in publicum instrumentum, de petia registri duos dumtaxat turonenses similes recipere licitum sit eisdem.

§. 31. Item quod de attestacionibus testium, quos quisque Notariorum examinaverit præfatorum, de petia registri receptionem duorum turonensium similibus non excedat; & de copia ipsarum attestacionum unum cum dimidio similibus turonensium Notarii prædicti de petia ejusdem registri recipiant, si copia ipsa in formam publicam redigatur. Si vero hujusmodi copia in papiro recipiatur, prout supra de aliis copiis est expressum.

§. 32. Item de sententia definitiva pro qualibet petia registri possunt duodecim similes recipere turonenses. De instrumento vero publico, cum per se de sententia ipsa confectum extiterit, duodecim similes turonenses pro qualibet registri petia debeantur, & pro copia sententiæ, in publico five in simplici quantum & de aliis copiis superius est expressum.

§. 33. Item quod de interlocutoria vim definitiva habente, ut de sententia supra proxime exprimitur, observetur. Si vero talis interlocutoria vim definitiva nequaquam habeat, recipiantur duo similes turonenses pro petia registri, ut supra dicitur computando; & si de interlocutoria ipsa instrumentum per se publicum fiat, sex pro eodem poterunt recipere instrumentum.

§. 34. Item volumus, statuimus, & etiam ordinamus, quod ceteræ scripturæ judiciales taxentur secundum modum superius designatum, hoc tamen adjecto & ordinato specialiter & expresse, quod videlicet ubicumque in taxationibus antedictis de turonensi grosso sit mentio, id de illo intelligi volumus, quamdiu Romana Curia fuerit citra montes; ubi vero ultra montes, Romæ videlicet vel in aliis Italiæ partibus, Curiam esse contigerit ipsam, Romanus loco Turonensis ponatur, & computetur in taxationibus antedictis.

§. 35. Caveant tamen Notarii memorati, quod propter præmissas modificationes, scripturas prolixiores nequaquam efficiant, neque ponant superflua in eisdem, nisi prout

Pro copiis

Citationibus

Inhibitione

Intimacione

Appellacione

Testium depositionibus

Sententia definitiva: Et ejus instrumentum

Interlocutoria

Distinctio monetarum

Cavendum est, ne prolixiores augeant scripturas

XLIII.

Declarat, Indultum quibuslibet Universitatibus, & Personis concessum, ne extra certos limites vocari in iudicium possint, ad causas, & negotia, quæ apud Sedem eandem agitantur, non extendi.

Ex Reg. in Archiv. S. S. S.

Joannes Episcopus, Servus Servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Contingit plerumque, per Sedem Apostolicam nonnullis Universitatibus Civitatum, Castrorum, & aliorum Locorum, necnon singularibus personis Ecclesiasticis, & Secularibus indulgeri, ut per Literas dictæ Sedis nequeant conveniri, vel extra certa loca ad iudicium evocari, nisi dictæ Literæ plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi faciant mentionem. Cujus Indulti prætextu eadem Universitates, & personæ, cum super certis causis, seu negotiis ad Romanam Curiam evocantur ad comparandum seu litigandum in prædicta Curia, se asserunt non teneri.

Abusus hujusmodi Indultorum ab Apostolica Sede observatorum.

Attendentes igitur quod Romana Curia communis est Patria, Sedesque Apostolica Mater existit omnium Fidelium, & Magistræ, hoc Edicto in perpetuum valituro, auctoritate Apostolica declaramus, præfatum Indultum hætenus quibusvis concessum, vel imposterum concedendum, ad causas & negotia, quæ apud Sedem eandem agitantur, seu pro tempore contigerit agitari, propter prerogativam seu eminentiam dictæ Sedis aliquatenus non extendi Universitates & personas prædictas, cujuscumque Dignitatis, conditionis, aut status existant, aliquam immunitatem exinde recipere, quominus apud Sedem eandem Apostolica auctoritate vocate comparere ac respondere legitime teneantur.

Declaratio de qua in rubrica.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis infringere &c. Datum Avenioni nonis Aprilis, Pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 5. Aprilis 1327. Au. XI.

XLIV.

Confirmatio Ereccionis Universitatis studiorum in Civitate Cadurcensi,

Ex Gall. Christian. n. c. 16. Lin. Appendic. pag. 37.

Joannes Episcopus, Servus Servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

CUM Civitas Cadurcensis, quam excellentiæ divine bonitas multiplicium gratiarum bonis & dotibus decoravit, propter ipsius commoditates & condiciones quam plurimas apta non modicum generali studio censeatur, nos reipublice multipliciter expedire credentes, quod in Civitate præfata fiat & emanet fons scientiarum irriguus, de cujus plenitudine hauriant universi, litteralibus cupientes imbui documentis, & etiam cultores Sapientiæ inferantur & provehantur diver-

Exordium.

neccesarium fuerit & est, hætenus fieri consuetum, nec malitiose differant vel differre procurent scripturas partibus assignare. Contrarium vero facientes duplum restituant. Et si super hunc frequentaverint excessum, ab Auditorio sui Auditoris, & prædicto Palatio expellantur.

Simile juramentum a Notariis ceterorum Tribunalium emittendum.

§. 36. Volumus insuper, statuimus, & etiam ordinamus, quod Venerabiles fratres nostri Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, ab Auditoribus & Notariis suis, necnon Camerariis noster ab Auditore vel Viceauditore Curie Cameræ nostræ, ipsiusque Notarii, & etiam Marescallus Romanæ Curie a Judicibus & Notariis eorum, seu quicumque alii auctoritate Apostolica causas in Romana Curia audientes, seu etiam audituri, a Notariis suis in eisdem causis juramentum recipiant juxta formas, quibus curare debent dicti Auditores & Notarii Palatii Apostolici, per nos, ut præmittitur ordinatas, in quantum tanget officia eorum.

Qui prædicta tenentur observare.

§. 37. Item statuimus, & ordinamus, quod præfata alia, quoad munera, dona, & venia, ad scripturarum exactiones, que ut præfertur, de Auditoribus & Notariis dicti Palatii sunt statuta, & etiam ordinata per dictorum Cardinalium, & etiam Curie Cameræ nostræ Auditores & Judices Curie Marescalli, ac per ipsorum & quorumcumque aliorum in Romana Curia causas auctoritate Apostolica audientium, & auditorum in posterum, Notarios serventur inviolabiliter.

He leges in Cancellaria Registrandæ.

§. 38. Ut igitur ordinationes & statuta nostra hujusmodi, quæ perpetuis futuris temporibus duratura censemus, inviolabiliter observentur; & ne illa ob memoriam labilitatem humane oblivioni dentur; & etiam ut Auditores & Notarii prælibati per ordinationum & statutorum eorumdem inspectionem assiduum, circa eorum observantiam attentius & vigilantius sint attentus; volumus & statuimus, ut ordinationes & statuta nostra hujusmodi de verbo ad verbum in Cancellaria, & prædictæ Audientiæ literarum nostrarum registris, ex integro conscribantur.

Ibi que quolibet anno legende.

§. 39. Quodque in singulis annis in Kalendis Octobris, vel prima sequentis Audientie die, si festum fuerit, die Kalendarum ipsarum, ordinationes & statuta hujusmodi legantur solemniter in Audientia prælibata. Et quilibet Auditorum, & Notariorum ipsorum penes se copiam conservet, & habeat eorumdem.

Claufula.

§. 40. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum decretorum, statutorum, reformationis, prohibitionis, & voluntatis infringere &c.

BENEDICTUS XII.

PAPA CXCVII.

ANNO DOM. MCCCXXXIV.

Die 20. Decembris anno 1334. Cardinales in Palatio Avenionensi, ubi decesserat Joannes XXII, inclusi in Pontificem Romanum Jacobum Fournierum, Presbyterum Cardinalem Tituli S. Priscæ, qui in minoribus ex Ordine Cisterciensi, mox Appalarum, postmodum Mirapiscensis fuerat Episcopus. Hic vocatus est Benedictus XII. qui coronatus est in Ecclesia Fratrum Prædicatorum die 8. Januarii anni sequentis. Sedit itaque in Pontificatu a die coronationis suæ Annos VII. Mefs. III. imperante in Oriente Andronico Juniore Imperatore. Obiit siquidem Avenione die 25. Aprilis 1342. & sepultus est in Ecclesia Cathedrali. Post ejus mortem vacavit Sedes dies XI. (a)

Bene-

(a) Episcopi extremi.

Consulm. Cadurcen. peritit annuens Studium Generale in ea Civitate confirmat.

diversarum facultatum dogmatibus eruditi facundi, & undique illustrati fructum uberem largiente Domino, suo tempore producturis attendentes quoque sinceræ fidei puritatem, ac eximig devotionis affectum, quos dilecti filii Consules & Universitas ejusdem Civitatis ad nos & Romanam Ecclesiam habere noscuntur: Ex prædictis causis, porrectis etiam nobis pro parte Consulm & Universitatis prædictæ humilibus & devotis supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica statumus & ordinamus, quod in Civitate prædicta perpetuis futuris temporibus Generale Studium habeatur, & vigeat in qualibet licita facultate, quodque præfatum Studium, ac ejus Universitas, ac Doctores, Magistri, licentiati, Baccalarei, & Scholares pro tempore commorantes causa studiorum ibidem, omnibus privilegiis, libertatibus, & immunitatibus, concessis studio Tholosanensi, ac Universitati eius, plene & libere gaudeant & utantur. Nulli ergo omnino hominum &c.

Dat. die 3. Junii 1332. An. XVI.

Datum Avenione VII. Idus Junii, Pontificatus nostri anno XVI.

I.

Benedictus Prælatos Ecclesiarum certiores facit de sui electione in Pontificem.

Ex Regnal. ad ann. 1334. p. 3.

Exordium a divina providentia petunt.

Benedictus Episcopus, Servus Servorum Dei. Venerabilibus Fratribus, Archiepiscopo Rhemenfi, & Episcopis, ac dilectis filiis, Abbatibus, Prioribus, Prepositis, Decanis, Archidiaconis, & aliis Ecclesiarum Prælati, exemptis, & non exemptis, per Rhemensem Provinciam constitutis, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Altitudo cælestis consilii, supra cuncta tenens in excessis imperium, sic dat esse rebus, & dispensat ineffabili providentia munera gratiarum, sic creaturarum condiciones & status ordinat, ac, prout vult, variat & disponit, quod sensus humanus, ejus secreta consilii pericrutarum non valens, in horum consideratione potius hebetatur, cum sint investigabiles via Domini, & sapientie sue magnitudinem humani non capiant intellectus: facit enim fortem ex debili, balbutientibus eloquium tribuit, & ponit nonnunquam humiles in sublimi, plenam & perfectam habens ad singula, tamquam palmo concludens omnia, potestatem.

§. 1. Sane felicitis recordationis Joanne Papa vigesimo secundo Predecessore nostro nuper, sicut Domino placuit, ab hac luce subtracto, & ad cælestem patriam ab hujusmodi miseria, sicut pie credimus, evocato, ejusque corpore cum exequiarum solemnitate debita tumulato, venerabiles Fratres nostri, Episcopi, Presbyteri, & Diaconi Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, de quorum numero tunc eramus, pro futuri substitutione Pastoris convenientes in unum, sub deliberatione consilii, quam tanti negotii qualitas exigebat, habito super electionis futuri Papæ celebratione tractatu, licet consentire potuissent in alios majorum meritorum claritate conspicuos, & plurium virtutum titulis insignitos, tandem ad personam nostram dirigentes unanimiter vota sua, nos ad summi Pontificatus Apicem divinæ dignationis clementia evocarunt.

Humiliter de se fecit Benedictus:

§. 1. Nos igitur, nostrarum insufficientia virium, & administrationis tam arduæ sarcinam, tantique oneris gravitatem intenta consideratione pensantes, intra nostra præcordia, quid inter tot diversas & varias sæculi fluctuationes & pugnas agendum, quidve tenendum, quidve persandum extiterit, animo duximus trepido revolvendum. Demum vero spiritus virtute reassumpta, in illo, qui assurgit in occursum timentium & implorantium humiliter nomen suum, quique clementer in semitis suis gressus hominis perficit, inter hujusmodi cogitationum fremitus anchoram spei nostræ fiximus, ad ferendum sub ejus fiducia jugum servitutis apostolicæ imbecilles humeros humiliter submittentibus, ac subsequenter Benedictionis & Coronationis Solemnia, Bull. Rom. Tom. III. Pars II.

Suamque exponit in Deo fiduciam postiam.

& cetera recepimus secundum morem ejusdem Romanæ Ecclesiæ, in personis Romanorum Pontificum Predecessorum nostrorum hætenus observatum antea; & humiliato spiritu Domino supplicando, ut ipse, qui nos jugum hujusmodi subire concessit, sic ad ipsum portandum debilitatem nostram suæ virtutis robore fulciat, sicque illud faciat sua benignitate portabile, quod sub eo non contingat, nos ex nostra debilitate deficere, sed ita sua omnipotentia nobis, & gregi dominico, vigilantia nostræ commisso, potius proficere, quod de talento nobis credito dignam valeamus in extremo judicio reddere rationem.

§. 2. Cum autem nos ad tanti molem ponderis levius & salubrius perferendam, ac præfatum Ecclesiam, quæ procellis ac turbinibus agitari assolet, piis & devotis expediat orationum suffragiis adjuvari, universitatem vestram rogamus & obsecramus in Domino Iesu Christo, quatenus apud ipsum, Sponsam ejusdem Ecclesiæ, suppliciter in humilitate spiritus devotis precibus insistatis, ut, tempestosa procellarum molestia quiescente, Ecclesia ipsa sub facilis auræ serenitate lactetur, luxque pacis copiosa sibi resplendeat, errorum & dissensionum tenebris de medio fidelium profligatis; ac gressus nostros, dum in præsentis valle miseriæ peregrinamur a Domino, per suorum dirigat semitas mandatorum; nostræque debilitatis humeris fortitudinis robur adjiciens, misericorditer nobis pietate concedat, præfatum Ecclesiam ad sui nominis laudem & gloriam utiliter gubernare, ut cum domus nostræ habitationis terrenæ signum ejus imperio, per quem in præfati sæculo juxta originariæ conditionis cursum solum ingressum habuimus, dissolvetur, in illa cælesti Jerusalem, ad cuius ædificationem, ceu quidam expoliti lapides, electorum animæ deferuntur gloriosam non manufactam, sed eternam dignetur concedere mansionem.

Fideles humiliter ad Deum preces fundant cohortantur.

Datum Avenione quinto Idus Januarii, Pontificatus nostri anno I.

Dat. die 9 Januarii 1335. An. I.

II.

De Apostatis, seu alias quomodolibet habitum Religionis dimittentibus, ac extra suorum Ordinum claustra evagantibus, deque eorumdem animadversione, ac Prælatorum facultate absolvendi respicientes ab excommunicatione, & super irregularitate dispensandi ratione Apostatiæ.

Ex Regal. in Archiepiscopo.

Benedictus Episcopus, Servus Servorum Dei, ad futuram rei memoriam.

Pastor bonus, diligens, operosus, & pervigil, oves suas errabundas & devias, ne lacerentur & devorentur lupinis a moribus, ad caulam reducere satagens, sollicitè & prudenter super illas & alias suæ custodiæ deputatas instituit studiosas excubias, sibi & eis spiritaliter & temporaliter salutares. Sic ergo nos, qui cælesti disponente

Premium.

C c Pa-